

JOURHAVANDE BIOLOG

Didrik Vanhoenacker, doktorexamen i växtekologi vid Stockholms universitet. Jobbar på Naturhistoriska riksmuseet.

Som jourhavande biolog vid Naturhistoriska riksmuseet tar Didrik Vanhoenacker emot tusentals frågor varje år. Roligast blir det när han själv får lära sig någonting nytt.

De flesta frågor kommer via mejl, lite färre via telefon. Ibland dyker föremål upp i posten, som till exempel en stekelkokong eller andra fynd från naturen. Många frågor handlar om spindlar eller insekter som har tagit sig in i hemmet. Fynd i naturen på semestern kan också väcka frågor. Det är roligt att så många är så nyfikna på naturen, anser Didrik Vanhoenacker.

– Man kan också se en koppling till vad som går att fota med mobilen, på natten är det svårare och små kryp ser man inte ens. Fjärilslarver är å andra sidan rätt spektakulära och de rör sig inte heller så snabbt, det blir fina bilder.

SVARAR PÅ EN TREDJEDEL DIREKT

Enligt Didrik Vanhoenacker själv är hans största styrka att han kan lite av varje. Som disputerad växtekolog tar han hand om de allra flesta växtfrågor själv, liksom många andra artbestämningsfrågor som är återkommande.

– Jag kan svara på en tredjedel av frågorna direkt, på den andra tredjedeln slår jag upp svaret i böcker eller tidskrifter. Den sista tredjedelen skickar jag vidare till experter i eller utanför huset.

Just de lite kluriga frågorna är oftast roligast. Det kan vara till synes enkla frågor, som när en förskoleklass undrade hur många bladlöss en nyckelpiga äter.

– Jag fick leta lite för att hitta vetenskapliga studier för att hitta ett bra svar. Det är guldfrågorna, när jag får klura själv lite.

EGNA FYND

Ganska ofta är Didrik Vanhoenacker sin egen jourhavande biolog. Han är ute i natu-

ren så mycket som möjligt och ibland blir det intressanta fynd. Till exempel för honom hittills okända musslor på Sicilien.

– När jag artbestämde musslan med hjälp av en bild jag hade tagit under vatten läste jag om en symbiotisk räka som bor inne i musslan. Den lever på musslans matrester och när det är fara nyper den musslan så den stänger sig. Tänk om jag hade sett räkan också, det hade varit coolt.

LÄRA OCH LÄRA UT

Efter disputationen vid Stockholms universitet 2008 lockade en fortsättning på forskarkarriären bara måttligt. Didrik Vanhoenacker läste i stället in lärarbehörighet för att kunna undervisa i biologi, geografi och matematik. När han var klar utlystes tjänsten som jourhavande biolog vid Naturhistoriska riksmuseet.

– Det är klart man söker en sådan tjänst! Här får jag lära ut och lära mig själv, det är superkul.

Telefon:

Det går också bra att ringa in med en fråga. Journalister ringer för att få tips om experter eller för att fråga om Didrik själv kan ställa upp i en intervju.

Stekelkokong (och burk):

Fynd i naturen eller hemmet kan skickas in till jourhavande biolog som sedan tar reda på vad det är. I den vita plastburken fanns en stekelkokong, annars kan det bli en del småkryp, upphittade skelett eller snäckor.

Böcker:

Inte alla svar finns på nätet! Just när det handlar om artbestämningsfrågor är böcker oftast de bästa bilddatabaserna. Vanligtvis hamnar många böcker på skrivbordet under en arbetsdag.

"Just de lite kluriga frågorna är oftast roligast."

Naturen:

Jobbet som jourhavande biolog sker mest vid skrivbordet. På fritiden blir det mycket vistelse ute i naturen för att fågelskåda, hitta insekter eller snorkla. Under 2017 blev det drygt 60 övernattningsutomhus, varav 50 i tält.

Dator:

De flesta frågor kommer via mejl, cirka femtusen per år. Datorn är också ett bra hjälpmedel för att svara på frågor. För kluriga frågor använder han forskningsdatabaser för att leta rätt på vetenskapliga artiklar.

Solitär bi-bo:

kan hängas upp i exempelvis ett träd, ett bi kan sedan bygga ett bo. Ett sätt att få mer natur på skolgården eller där man bor.

Kamera(fodral):

Didrik fotar för sociala medier som ett sätt att föra ut kunskapen.

